

NORSK JERNBANE- AVHOLDSBIAD

Utgitt av Norsk Jernbane-Avholdsforbund.

Utkommer i Oslo 1 gang hver måned.

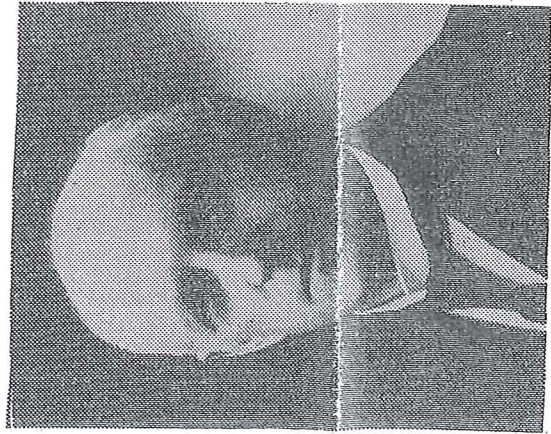
Nr. 9

Abonnementspris kr. 2,00 pr. år, 50 øre pr. kvartal. — Abonnement tegnes ved alle landets postanstalter

September 1936

Annonser inntas og beregnes etter særskilt overenskomst

30. årg.

Amund Amundsen.

Avdelingene 1, 3, 13 og 18 av N. J. A. hadde innbudt en del grenseavdelinger av J. H. F. (Sverige) til kameratmøte i Oslo søndag 30. august. Der møtte ialt 54 svenske kamerater fra forskjellige avdelinger, bl. a. fra Ørebro, Kristinehamn m. v. Fra Stockholm var J. H. F.s viceformann herr *Weberg* til stede og fra Danmark herr *Parup* fra Jylland. Fra norsk side møtte ca. 80 medlemmer fra forskjellige

Det norsk-svenske møte blev et nordisk møte.

140 deltagere fra Danmark, Norge og Sverige.

avdelinger, så møtet talte noget nær 140 deltagere.

På Østbanestasjonen var mange norske møtt ved utenlandsstogets ankomst kl. 10,30 for å ønske de svenske gjester velkommen til Norge. Herfra bar det i flokk og følge til Møllergaten 38, hvor arrangementskomitéens formann herr H. Jacobsen i en anslående tale ønsket de utenlandske gjester og øvrige velkommen. Derefter presenterte han for forsamlingen herr *Weberg* fra Stockholm, herr *Parup*, Danmark, herr *Gerhard Larsson*, Kristinehamn, Amundsen, Oslo, Holm, Drammen og *Somdalen*, *Stabekk*. Ved presentasjonen hilste forsamlingen de utenlandske gjester med livlig håndklapp, hvorefter den

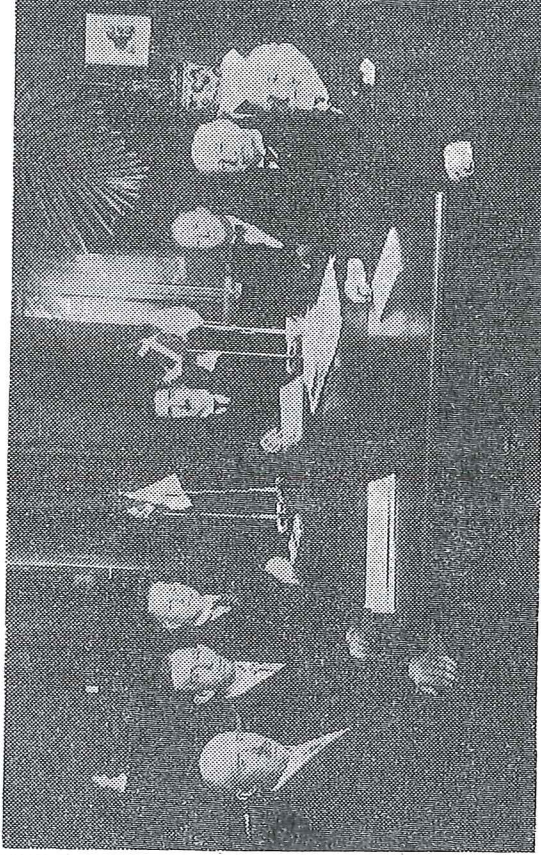
svenske og danske nasjonalsang blev sunget. Derefter bød han forsamlingen velkommen til bordts.

Efter frokosten minner N. J. A.s formann herr Amundsen om to menn, som siden kameratmøtet i Karlstad ifjor hadde nedlagt sitt virke. Det var John Fredriksson fra Ørebro og Ludv. Jacobsen fra Trondheim, som begge hadde nedlagt et betydningsfullt arbeide innen avholdsbevegelsen, og han sier noen gode ord om deres liv og virke, hvorefter han lyser fred over deres minne. Så sier han noen ord om kameratmøtene; de fremmer samhørigheten og styrker og bevarer det gode forhold mellom svensker og nordmenn. Vi var 53 stykker og nordmenn. Vi var 53 stykker i Karlstad ifjor, nu kommer

Bernt Somdalen.

det enda flere svensker hit til oss, og takk skal dere ha for det, og han ønsket videre at kameratmøtene måtte fortsette å danne et fast ledd i jernbaneavholdsarbeidet på begge sider av grensen. Til slutt ber han de svenske gjester ta de norske søstres og brødres hilsende tilbakke til sitt hjemland. Deretter sier han noen ord til *Parup*, hils de danske venner fra Norge. Broen over stredet er snart ferdig,

Fra et møte mellom de tre skandinaviske broderforbund. Nr. 2 fra høire *Karterud*, nr. 3 *Parup*, Danmark og for bordenden *Cederborg* Sverige.

Weberg, Stockholm.

G. Larsson, Kristinehamn.

da blir det lettere for oss å komme ned til dere og for dere å komme hit til oss.

Klokken 12 tar vi plass i noen busser og biler, for etter programmet å foreta en rundtur i byen. Vi kjørte slik at det blev anledning til å se den gamle by og den nye. Ved St. Halvardkirkenes ruinpark stanser bilene et øieblikk, og Jacobsen forteller litt av denne kirkes historie i gammel tid, men inn i bilene igjen og avsted. Vi kommer til Sjømannsskolen, med den prektige utsikt over fjord og by, men der hviler tåke over byen nu og solen lyser kun på de aller nærmeste omgivelser. Litt skuffet herover tar vi atter plass i bilene og kjører videre til Rodeløkkens, Dæhlenengens og Åsens nybyggerkolonier og videre Kirkeveien til Frognerparken, og til fots begir vi oss opover til Vigelands prektige fonteanlegg på Tjørberg; men regnet innhenter oss og næsten gjennemvåte kommer vi tilbake til bilene. Så går turen om Vestbanestasjonen, Rådhuset, Strandpromenaden og tilbake til Møllergaten 38, hvor middag servertes kl. 14,30.

Ved middagen takker herr Weberg for innbydelsen til kameratmøtet og sier bl. a. noen anerkjennende ord om avdøde John Fredriksson. Kameratmøtene er hans verk, for han var det som først tok initiativet og fikk disse betydningsfulle møtene i stand. Taleren håpet at disse møter måtte fortsette og bære gode frukter i fremtiden. Nordmenn og svensker har engang vært i krig med hverandre, men aldri mere herefter; nu står vi sammen som brødre i kampen mot rusdrikken, og han uttalte til slutt ønsket om at vi måtte møtes på den andre side av grensen til et nytt kameratmøte neste år.

Gerhard Larsson takket for vennskap og hilser fra kolleger og venner i Kristinehamn. Kameratmøtene har sin store betydning, det gjør godt å komme sammen minst en gang om året og opfriske bekjentskapet med gamle venner og knytte vennskapsbånd og samles i arbeidet for en helynkter jernbanetat. Derefter ønsket han at riktig mange norske kamerater måtte komme til det svenske årsmøte i *Norrköping* neste år.

Parup, Danmark, hilste fra danske kamerater og sa bl. a., at det var en stor glede for ham å komme til de norske og svenske kameratmøtene, men jeg er kommet herop nu for å søke å styrke og utvide det kameratslige forhold mellem de tre nordiske land; vi har felles interesser, tilhører samme folkestamme

Det er et meget gledelig og godt tegn at der nu inntas nye, unge folk ved jernbanen. Mange er allerede kommet i arbeide og forhåpentlig vil nye snart følge efter. Vi hilser alle dere nye velkommen som kolleger og vi glæder oss over at jernbanen på nytt har bruk for ungdommen, som hittil syntes å være overflødig og utestengt. Det er på høi tid at bedriften begynner å få den fornyelse, som den så sårt trenger, efter at den i årrekker har stengt for den naturlige tilgang på friskt blod. Dere unge som nu har valgt jernbanen som yrke må være klar over at kravene til en moderne jernbanemann er store og stiger stadig. En jernbanemanns yrke er på mange måter anderledes enn andres. Han er så å si aldri privatmann. Hans opførsel vil alltid bli lagt merke til selv utenfor tjenesten. En eksemplarisk og god opførsel øker tilliten til Statsbanene i samme grad som en slett opførsel skader en selv og den bedrift dere har knyttet liv og virke til. Derfor stiller også *jernbanens reglement* visse krav til deres *privatliv*. Som moderne og godt utdannede unge menn kjenner dere sikkert til *alkoholens værteninger* fra skoleundervisningen og fra læren om den personlige hygiene. I jernbanetjenesten vil dere enda bedre

og broen over sundet har lenge vært ferdig i folkets sinn. Hr. Nilsson Kristinehamn takket for maten, og ber sine kolleger utbringe et 4 x 4 hurra for kjøkkenpersonalet og de norske søstrene. Efter middagen takker Amundsen de svenske kolleger, fordi så mange kom, håper dere har fått samme smak her, som vi fikk hos dere, for vi fikk mersmak, og han sammenligner videre vårt arbeide for 40 år siden og nu. Det var blitt meget bedre, men vi må fortsette vårt arbeide så lenge der forekommer beruselse innen jernbanemennenes rekker. Derefter blev den svenske nasjonalsang sunget.

Så sier han noen ord til Parup: Ta vår hilsen med til de danske venner, broen over sundet skal bli stor og sterk, folket i de tre nordiske land er av samme rase med felles interesser og mål, og bør stå

forstå og opdag hvor *ulykke farlig alkohol* er for en ansvarsbevisst tjenestemann. *Ta dere i akt for alkohol!* Undgå alt som kan nedsette dere i folks omdømme og hindre dere i å utfolde anlegg og begavelse. Livet uten alkohol er *ikke tvang* — tvert om. Det er en personlig tilfredsstillelse frivillig å avstå fra alkohol. En opdager mange gleder og berikelser ved å leve et alkoholfritt liv. En ufri mann er den som ligger under for drikkeskikkene, disse gammeldage og overlevde gjengangere fra en barbarisk og inhuman tid. I den tid vi har hatt jernbaner her i landet har mange — flere hundre — jernbanemenn falt som offer for drikkeskikkene. Et sørgelig tog av ellers bra mennesker, og ødelagte hjem med knuste forhåpninger som resultat. Enkelte vil gjerne skyldes på administrasjonen når det går galt. Intet er mere feilaktig. Vår personaldirektør uttalte en gang, at det var nogen av de *sørreste søker* administrasjonen hadde til behandling, slike som angikk personalets forhold til alkoholbruk.

Unge kollega. Start din løpebane med å bli avholdsmann. Ingen har angret på å ha vært det, men det er tusener som angret at de ikke blev det i en ung alder.

Blå medlem av N. J. A.

sammen i kampen mot rusdrikken. Så blev den danske nasjonalsang sunget.

Sangkoret «Vårsols dirigent, hr. Alb. Johansen, sang nu et par minutter sjømannsviser, akkompagnert av fru Gisti, disse fremkalte latter og applaus. Derefter kaffe-pause.

Efter kaffen foreslår Gerhard Larsson efter gammel skikk en liten innsamling til kjøkkenpersonalet dette blev bifalt.

Weberg: Å leve rett, i brødres og søstres ånd, i samhørighets og tro-skaps ånd, er det som har betydning for oss i kampen mot alkoholen. Videnskapen sier, at bare et lite kvantum alkohol virker skadelig på hjernen og nervene, og de små doser er nettop farlige, fordi de virker just slik. Våre celler i hjernen tåler ikke alkohol, de svekker livsgleden og gjør livet svart.

Til våre yngste kolleger!

I vår tid med stor og økende trafikk bør alle som sitter ved rattet være totalavholdne.

Holm: Betydningen av kameratmøtene kan ikke settes høit nok, bare det å komme sammen, så vi får se hverandre har betydning, men vi bør stå sammen alle de tre nordiske land i denne sak. Vi har medvind i vårt arbeide nu, med bidrag fra stat og forbund, og han takker til slutt arrangementskomitéen for arbeide og strev. Alt var utmerket og vellykket i enhver henseende.

Derefter hilser en svensk frue fra sine søstre på den annen side grensen, og fremholder fredens store betydning mellem land og folk. De kristne land bør ikke ha krig med hverandre, vi bør arbeide mere i fredens ånd, vi som er kristne mennesker, og hun citerer tilslutt en vakker sang av dyp religiøs natur, som hennes hilsen til kameratmøtet, hvorefter «Gud signe vårt dyre fedreland,» blev sunget av forsamlingen. Det blev videre holdt taler av hr. stm. Knutsen, Tretten, Olsen, Kongsvinger og flere, og Weberg innbød derefter de norske kamerater til det svenske årsmøte i *Norrköping* først i juli neste år.

Parup: Det danske årsmøte holdes i Alborg neste år, reisen tar bare noen minutter, velkommen alle sammen.

H. Jacobsen overrakte nu enhver av de svenske søstrene en prektig bukkett roser, plukket i hans blomsterhave ved Oppegård st.

Så synger Alb. Johansen bl. a. norske folkemelodier, hvorefter formannen takker komitéen for arrangementen, som hadde vært vellykket og god. Nok en sang og tiden var kommet til oppbrudd. Vi sa farvel til de svenske gjester, og fulgte disse til Østbanestasjonen, hvor den norske og svenske nasjonalsang blev sunget ved togets avgang kl. 19,15.

Kameratmøtet i Oslo blev for oss norske en oplevelse, som lenge vil minnes av de N. J. A. ere som hadde anledning til å delta.

Ole Berritsen.

Til annonsetegnerne!

Annonsene til juleheftet bør være redaktøren i hende innen 15. oktober.

Hvis det er *absolutt nødvendig* for enkelte å forlenge fristen, kan den i så fall utstrekkes til 25. oktober.

Med avd. 19 på tur.

Jeg hadde ferie og stod søndag den 2. august på Voss st. og ventet på toget, da en mann med N.J.A.'s merke kom bort til mig. «Goddag, er du ute og reiser?» «Ja,» sa jeg. «Hvor skal du hen?» «Til Hardanger. Bor du her på Voss,» spurte jeg. «Ja, men nu skal jeg med Avd. 19 på tur.» «Hvor skal dere hen?» «Jo, turen går fra Dale st. med bil opover Bergsdalen til Ham-lagervatnet, hvor motorbåt venter for å føre oss over den 12 km. lange innsjø til Hodnaberg seter; her står surmelk-ringer med tykk rømme og venter på oss.»

«Kjære Knut Bolstad,» sa jeg, for ham var det, «er du snild og tar mig med på denne tur?» «Ja, og velkom-men skal du være.» «Takk.» Og så reiste vi ned til Dale st., hvor andre av Avd. 19's medlemmer møtte, og sist kom Aksel Gundersen med familie fra Bergen. Det blev ca. 20 stykker ialt. Fra Dale st. bar det så i vei med bil opover den ville men naturskjønne Bergsdalen, hvor veien på enkelte steder er hugget inn i bratte fjellveggen, og går videre over ville stup og skar. Skrekkinngående berghamre, høit op-pe, henger truende utover, ferdig til når som helst å rutsje ned. Dypt nede bukker elven sig truende frem med ville tagger i fosser og stryk, hvor ennu neppe noe menneske har satt sin fot. Det bærer videre gjennom tunneler og vanskelige pass opover mot Storfossen, laget av overflødig vann fra endel basseng, som ovenfor dammen føres inn i en tunnel og går videre gjennom fjellet ned til Dale kraftstasjon, som forsyner både Voss med «ömëgn» og «deivis Granvinbanen m. v. med lys og kraft.

Men vi kjører videre gjennom tynt befolkede fjellbygd. Det regner og ser ikke lovende ut for turen. Ved en låvebro, like ved veien, står en under-lig mann med korkhatt på hodet og ser speidende op mot skyene. Han ser ut til å vite beskjed om litt av hvert. Vi spør: «Blir det mere regn?» «Ja, sier han, døkkur må nok få mye mere regn, veit eg.» Vi liker ikke svaret, men kjører videre frem til Hamlager-vatnet og går i pøsregn over i motor-båten, overtrukket med seilduk, som beskytter mot regnværet. Så bærer det avsted utover sjøen. Merkelig nok, kommen halvveis utpå begynner solen å skinne på fjelltoppene, og da vi går i land ved Hodnaberg seter er det det vakreste vær som tenkes kan. Mannen med korkhatten spådde feil.

Hamlagervatnet er en vakker innsjø på grensen mellom Hardanger og Voss. Den ligger ved tregrensen, bare en en-kei dvergbyøk her og der, men mas-ser av lyng, hvor blåbær vokser i liene som skråner jevnt opover mot en lav fjellkjede med vann og elver, som er tenkt regulert nedover til Hamlager-vatnets bredd, hvor Voss kraftstasjon i fremtiden skal bygges. Rundt van-net er flere små, rødmalte hoteller med rimelige priser, så stedet egner sig meget godt til sommerferie.

På seteren holdt vi to timers rast og inntok forfriskninger, kaffe, melk m. m. til vår medbragte niste, og til sist noen deilige surmelkringer av ca. 50 cm. diameter og med en cm.tykk rømme på overflaten.

Fra Hodnaberg seter gikk turen vi-

Som det vil være avdelingene be-kjent har arbeidsutvalget besluttet å gå til salg av årets julehefte. Tid-ligere har vi nøiet oss med å dele det ut gratis i agitasjonsøpmied til endel utenforstående, men iår kom-mer vi til å ta skrittet helt ut: å selge heftet over hele landet hvor jernbaner finnes. Det beholder selvsagt allikevel karakteren av å være et agitasjonsmiddel, uten der-ved å bli et ensidig sådant. Hef-ftet vil bli valkært utstyrt med et allsidig og interessant stoff fra noen av de beste penner i landet. Vi stiller store forventinger av den offentliggjorte premiekonkurranse om den beste fortelling. Det skal bli interessant å se om der ikke skulde finnes noen ukjente diktere blandt oss som hittil av beskjeden-het ikke har villet tre frem offent-lig. Her har alle en chance som bør benyttes. Husk på at bedømmelsen skjer uten kjennskap til hvem som er forfatter og det er bare de pre-mierte, eller de som blir innkjøpt, hvis navnekonvolutt blir åpnet. Alle de andre forblir anonyme.

Tidligere sekretær i forbunds-styret, Ole Bernitsen, har påtatt sig

deret til fots gjennem et høifjellsland-skap med rik avveksling. Det bar i vei over stokk og sten, over bekkedar og lyngheier, forbi små vann og grøn-ne voller, hvor hester og kuer, sau og geit gikk og gresset i solskinn. Vi-dere over små mvrer hvor gule multer hilste oss velkommen til fjells. På et sted velter en elv buldrende nedover ville fjellveggen og fortsetter sitt løp nedover mot dalen. Vi fulgte en trang sti langs denne ville, skummende elv og kom efter ca. en og en halv times marsj til Narheim gård i en av de øverste bygdelag i Voss. Nok en kort rast og vi reiste videre med bil på en ny vei gjennom tunneler i fjellet, over høie broer og trange, farlige pass, så inn på en god kjerrevei nedover grønne lier med vakre gårder og frukt-haver til Bulken st. og videre på fin vei langs jernbanelinjen til Voss. En herlig og uforglemmelig tur

La mig til slutt få si en hjertelig takk, først til Knut Bolstad, Voss, for hans velvillige og utmerkede førerskap over fjellet, så til Aksel Gundersen for humør og lune, og mange morsomme innlegg på turen fra først til sist, og videre til herr Joh. Romslo med frue for full pensjon, gratis kost og losji i deres vakre hjem ved Arna st. efter-på turen. Og til alle dere andre som var med og bidrog til å gjøre turen hyggelig og vellykket i enhver hen-seende: hjertelig takk.

Ole Bernitsen.

Kjøp norske varer, og pengene kom-mer landet til gode.

N.J.A.'S JULEHEFTE

å besørge uteksperderingen og for-øvrig arbeide med alt som angår utbredelsen og salget. Det dreier sig her om formidling av 4000 eks-emplarer, så enhver skjønner det er et veldig og omfattende arbeide som er lagt i Bernitsens hender. Vi henstiller til avdelingene ikke å legge ham unødige vanskeligheter i veien. Det kan skje ved at bestil-lingene sendes ham så snart som mulig. Ta et rundt overslag over hvor mange tjenestemenn som er beskjefteget ved stasjoner, verk-steder, linjen samt i fog, adm.kon-torer o. s. v. og la det bli en æres-sak for hver eneste avdeling å sel-ge heftet til flest mulig. Alle kjø-per et eller annet julehefte til jul. Sørg for at de blir opmerksom på vårt. Bestillinger sendes: Ole Bernitsen, Stupindgaten 16, Oslo.

Av hensyn til salget må julehef-tet være ferdigtrykt allerede om-kring midten av november. Derfor vil vi utgi desembernumret ube-rørt av juleheftet. Det kommer altså ut ordinært og de vanlige julehilsener blir inntatt heri.

Kvinnelig medlem seiret i I. H. F.s konkurranse.

Våre venner svenskene utskrev ifjor en konkurranse om den beste forbundssang. Der innkom i alt 14 bidrag. Ved navneseddelens åpning viste det sig at 1ste pris gikk til fru Mathilda Salomonsen, Trelle-borg.

I denne forbindelse minner vi om vår egen konkurranse om den beste fortelling eller skildring til jule-heftet. Kanskje skal vi også få kon-statere at kvinnene er mennene overlegne i den edle skrivekunst. Husk fristen utløper 15de oktober.

Moderne avholdshotell i Oslo?

I «Arbeiderbladet» finner vi en notis om at avholdslagene i Oslo arbeider med planer om et moder-ne avholdshotell i hovedstaden. Vi har forelagt dette for D. N. G. T. O.' ordenschef, kontorist Skjeftvad som imidlertid opplyser ikke å kjenne til saken. Vi må derfor gå ut fra det er arbeideravholdslagene det her gjelder.

Ca. 150 eksemplarer

av avisen sendes fra nu av og en tid utover til en del av det nye per-sonalet som er inntatt ved Stats-banene.

Besøk i Avd. 6.

Min hustru innvilget mig ca. 2 må-neders permisjon til Jæderen. Hun er nu mer real enn Statsbanene som aldri gav mig mer enn 2 uker. Jeg kunde således uhindret boltre mig i frihetens Eden.

En ting gav mig denne gang anled-ning til å opleve noe som jeg tidligere forgjæves hadde søkt: å få være til-stede i Avd. 6. Kvinneforeningen som hadde sommerferie tok det initiativ å ta en utflukt til Helleland (92 km. fra Stavanger) og «ta menn og barn med». Mens jeg satt på en benk på Sandnes st. kommer st. formann, Skjærpe lø-pende. Han kjente mig fra årene i Stavanger. (Jeg antar det var skjegset han kjente igjen). Vi talte selvfølgelig om N. J. A. og han fortalte mig at Avd. 6 skulde til Helleland st. søndag og spurte om jeg vilde være med. Selv-følgelig, svarte jeg. Søndagen kom og den regn og torden. Men lyste dog i horisonten mot Nordsjøen — som lå som et stort noe fordektig smilende øie, mektige høie fjell hvorover tunge, svarte, veldige skymasser lekende drev i østlig retning av og til senden-de lynglimt med påfølgende torden-dønn. Jeg blev litt skuffet og hadde min store tvil om jeg skulde reise. Endelig holdt regnet op — — enda kunde jeg nå toget. Jeg tok spurten og nådde toget. Her møtte mig den første glede og overraskelse: Herr Qvam (som jeg kjente fra årsmøtet i Trondheim i 1935) tok mig fatt på plattformen og leiet mig til en reser-vert boggievogn som på det nærmeste var bogsatt av N. J. A.ere. «Me tok huslyden,» sa en da jeg syntes det var svært mange, tatt i betraktning været, de 92 km. og midt i ferietiden. Like fra Sandnes var der fisket op med-lammer til møtet. I Egersund fisket vi 2 fra Flekkefjord. Helleland er tredje st. østenfor Egersund — på Flekkefjordbanen.

Møtet holdtes i fylkesskolens store lokale ved Helleland st. og arrange-mentet har brødrene Østrem (med huslyd) æren av at møtet forløp så utmerket i enhver henseende. Møtet bar karakter av en kombinasjon av et regulært og et agitasjonsmøte plus utflukt. Noe som på andre kanter av landet gjerne benevnes for fellesmøter hvortil man innbyr naboavdelinger, men ofte ikke har et så stort inter-sert publikum. Over hele møtet her-esse for vår felles sak. Meget sjelden har jeg sett så mange muntre barn, frisk ungdom og glade eldre folk sam-let i et N. J. A.-møte. Det var beta-gende — jeg glemte uværet og de vel-dige tordenskyer som forfulgte mig mens jeg ilte til stasjonen. Bl. a. i det-te møte fikk jeg et utmerket referat fra årsmøtet i Kristiansand, det var formannen, stasjonsmester Helvik, som gav et så fullstendig og greit refe-rat, at jeg for den saks skyld ikke angret på å ha vært der.

Det var blitt pent vær. Efter møtet gikk noen av oss og besø. den over-veldende naturherlighet, så egenartet selv efter sørlands målestokk. Jeg kan ikke beskrive landet — plassen forbyr det — selv om jeg maktet det. Jeg vil i en eneste setning summere det hele i: Flekkefjordbanen er en sammenhengende kjede av vidunderlig skjønne naturparker. Bielland.

Fellesmøtet i Vardehytta.

Avd. 5 innbød til fellesmøte i Vardehytta, Kongsvinger, søndag 16/8. Det møtte medlemmer fra avdelingene 1, 3, 4, 5, 13 og 18, ialt ca. 40 stykker.

Vardehytta ligger høyt og dominerende oppe på Vardeåsen, og like innunder den nye festningen, utsikten er storartet. Mot nord, Solørbygdenes vidtstrakte skogstrekkninger milevidt innover så langt øiet kan nå. Mot øst, Eidskogen som med lave knudrete åser strekker sig innover mot den svenske grense, og mot syd Søndre Odalens flate vakre bygder med Skarnes som midtpunkt nede på sletten. Men dypt nedenunder ligger byen, med den gamle festningen øverst oppe, og på bunnen Glommas og Vingersjøens sølvglitrende vanne.

Kl. 13,30 åpnet konduktør Arne sen møtet, ønsker velkommen, og sier noen ord om arrangement og pris. Derefter gav han ordet til Avd. 5s formann, hr. Gustav Olsen, som redegjør for programmet, og sier noen ord om stedet. Vi befinner oss på historisk grunn, hvor der er kjempet for folkets frihet, den gamle festningen ligger jo straks nedenfor oss, og ved Lier på den annen side av elven, er det ennu spor av skyttergravene fra 1808 og 14, og som kan sees i markene. Men den fiende *vi har* å bekjempe, nemlig rusdrikken, er verre enn noe annet, men vi skal nok seire over den tilslutt, hvis vi holder ut i vårt arbeide og ikke gir opp. Derefter blev sang nr. 8 sunget, og Bernt Somdalen blev anmodet om å holde foredrag, han sa bl. a.: Jeg kom herop som tilhører, ikke som taler, og når jeg allikevel kommer til å si et par ord nu, så får dere ta det som det kommer. Taleren nevnte derefter et nettop inntruffet tilfelle, på nært hold, som kaster et mørkt skjær over drikkens sørgelige følger., hvor drikken var årsaken og spør: Skal vi se rolig på dette? Nei, vi bør reise oss til samstemmig protest mot dette onde, som herjer vårt samfund. Vi må prøve å komme menneskene til hjelp, og vi må stå ved hverandres side i dette arbeide.. Der bygges kirker, skoler o.s.v., men samtidig strøyes der restauranter ut som fallgrupper for ungdommen. Dette er ikke god samfundsordning, den fører ikke til liv, men til ulykke, sorg og død. La oss legge vår virksomhet mere på barnarbeidet enn før, søk å få barna inn i barneløsningen, og få dem interessert for vårt arbeide i tidlige år. La oss fremforalt stå

fast om avholdsprinsippet, og med god vilje føre kampen videre til gagn for oss selv og våre medmennsker.

Olsen takker for foredraget, derefter sang 49. Med hensyn til å få flere nye medlemmer blandt ungdommen, fremsatte Arnesen den tanke, at det muligens kunde være gavnlig at forbundet satte igang et foredragskursus eller lignende i N. J. A. og han bad fellesmøtet uttale sig herom; han trodde det kunde la sig gjøre uten nevneverdige utgifter for forbundet.

Bielland: Hvordan vi skal få nye medlemmer, er en sak som er behandlet mange ganger før, men noe positivt av den art Arnesen nevner, er ikke fremkommet hittil. Tanken er kanskje viktigere enn vi nu aner. Jeg vil anbefale den på det beste. Effterat flere talere hadde hatt ordet, blev saken optatt til avstemning, og enstemmig vedtatt. Derefter utspant det sig en lengere samtale om hvordan man skulde få nye medlemmer blandt ungdommen.

Somdalen: Blir våre møter interessante, så kommer de unge. Han anbefalte mere sang og musikk i avdelingene, faste møter, og innbydelser.

Svendsen: Læreguttene har liten lønn, han anbefalte lettelse i kortingenten for disse nybegynnere i etaten o.s.v. og med hensyn til landsmøtene vilde han anbefale Avd. 19s eksempel, å sende noen unge mennesker iblandt til disse interessante møtene.

Olsen refererte skrivelse fra komitéen for kameratmøtet i Oslo den 30/8, og anbefalte så mange som mulig å reise dit.

Tømte takket for dette interessante fellesmøte, og nevnte noen ord om programmet for landsmøtet på Hamar neste år, der såvidt vi kunde skjønne, kom til å bli meget godt.

Ole Berntsen.

Alle medlemmer

vil få sendt juleheftet direkte gjennem posten. Vi går nemlig ut fra at ingen vil undvære sitt eget forbunds julehefte. Prisen blir 50 øre, som opkreves av kassereren i hver enkelte medlems avdeling. Vi henstiller til medlemmene også selv å sørge for at pengene inngår til rette vedkommende. Arbeidet med å selge heftet til utenforstående vil legges beslag på så megen tid hos dem som blir valgt til å forestå salget, og da i første rekke de som bor i avdelingenes centrum, at det vil være næsten uråd å nå alle som

bor spredt utover. Ved å sende alle medlemmer heftet, vil således ingen ha grunn til å klage over ikke å få tak i det. Det skulde være en grei og praktisk ordning. Der vil bli dratt omsorg for at der ikke sendes flere enn ett eksemplar til hver familie, selv om f. eks. mann og kone begge er medlemmer.

Vi trenger forhandlere

for salg av juleheftet. Meld dere N.J.A.'ere til deres avdeling som selgere så snart som mulig. Her har alle, som ellers liten eller ingen anledning har — på grunn av bostedsforhold eller andre årsaker — å yde litt arbeide for N.J.A. Dere kan sikkert selge 10—15—20 eller flere eksemplarer i nærheten av hvor dere bor, ja selv om de bare mener å kunne greie et par, så er vi taknemlig for det også. Husk også at *juleheftet er en passende julegave til slekt og venner*. Vi har satt oss som mål å selge 4000 eksemplarer i år. Dere må hjelpe oss til å nå dette mål.

Dødsfall.

Vårt medlem i avdelingen, fru *Johanna Hansen* døde efter en tids sykeleie den 13. august og blev begravet fra Møllendahl kapell mandag den 17. august. Det store kapell var fylt til siste plass og på bårnen var et vell av blomster, så det var lett å se at avdøde var avholdt. Forrettende pastor Weibust holdt en meget pen og rørende tale over avdøde. Hans ord grep mig meget og det vilde være mitt høieste ønske om jeg kunde si de samme ord ved min avslutning av dette liv som avdøde sa, og da er jordelivets kamp og strev blitt en stor seier og målet nådd.

Det er sårt og tungt å miste sine aller nærmeste og kjæreste, men her hadde de felles kjempet, vunnet og funnet «han som har gått gjennom dødsdalen hen og åpnet de himmelske porter», og da er døden en vinning. Avdøde var sammen med sin mann medlem i vår avdeling, hennes plass er tom i hjemmet og kan aldri erstattes, og i vår avdeling er det også en tom plass efter henne. Vi vil bevare hennes minne og takke henne for den støtte hun gav oss ved å være medlem, og vi lyser fred over hennes minne.

Bergen i september 1936.

A. G.

I. E. A. V. meddelelser.

I. E. A. V.'s kongress i Stockholm næste år er foreløbig fastsatt til å finne sted i dagene *8de—10de juli*. Effter kongressen vil — som bekjent — en del av deltagerne foreta en reise gjennom Norge. Programmet er enda ikke ferdig, men så meget kan der allerede nu sies, at Stockholmskongressen vil slutte sig til de vellykkede tidligere avholdte på en verdig måte.

Byråchef *Karl Wéber*, vår internasjonale president, går over i pensjonistenes rekke fra 1ste januar og vil da utelukkende ofre sig for edruelighetsarbeidet. Han bygger sig nu en større enebolig, «forat jeg kan ta imot mine mange utenlandske venner», sier han i et privatbrev.

Det franske forbund avholder sitt årsmøte i Paris den 17de oktober med en propagandautflukt til Le Havre.

I den olympiske by fantes intet utsalg av alkohol, altså en ren «forbudsby» midt i øllandet Tyskland. Den olympiske drikk var forskjellige slags most, samt fruktsaft i stort utvalg, foruten selsvagt melk.

D. J. A. har anskaffet sig et *feriehjem* på Sædding Strand, 5 km. fra Esbjerg. I nærvær av medlemmer og gjester, ialt 125 personer, blev det i sommer innviet og vakte almindelig beundring både hvad utstyr og beliggenhet angår. På fasaden mot veien lyser D. J. A.'s emblem op, med påskriften: «Danske Jernbaners Afholdsselskabs Feriehjem». Hjemmet har vært i bruk i sommer og har alt blitt meget populært.

Hovedforedragsholder på I. E. A. V.'s kongress til sommeren blir dr. *Alexander von Csia fra Budapest*, som skal tale om: Hvad koster drikkeskikkene hos personalet jernbanene?

Trekningsliste

for Avd. 1, 3, 13 og 18's utlodning.

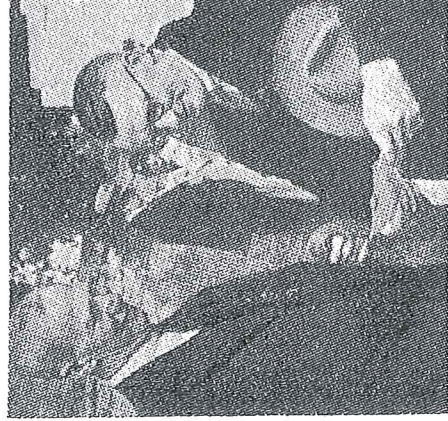
1. gevinst nr. 786
2. — » 1179
3. — » 653
4. — » 277
5. — » 1616

Trekningsen riktighet bevidnes. Oslo 31. august 1936.

Erling Krosby. J. A. Karterud.
Bjarne Bjørnstad. E. Speismark.

J. H. F.'s årsmøte i Luleå.

Av N. J. A.'s representant.

Holm (Norge), Thomsen (Danmark).

Det falt i min lodd å representere N. J. A. på det svenske broderforbunds møte i år. Jeg blev fornøiet da jeg fikk beskjed herom, for det er jo den rene fest å komme sammen med våre meningsfeller på hin side Kjølen, og samtidig meget lærerikt.

Vistnok blev jeg litt betenkelig da jeg blev oppmerksom på hvor langt ute i periferien møtet var henlagt, men jeg trøstet mig med at det formentlig var gode grunner herfor og det viste sig å slå til. For riktignok har jeg sett adskillige av Sveriges storslagne og skjønne natur, før; men denne tur er nu allikevel «rosinen i pølsen».

Jeg drog iveri fredag aften fra Osb med ankomst til Stockholm lørdag morgen kl. 7. Fortsatte derfra kl. 14 og kom til Luleå søndag morgen ved 10-tiden.

Hovedstyken reiste ikke før om aftenen fra Stockholm, men det var også en god del med det tog jeg reiste med. Det blev en nokså trevellig reise da de aller fleste, hvoriblandt jeg, ikke kunde få soveplass. Men da vi nykterister hadde sørget for å komme mest mulig sammen gikk det nokså bra allikevel. Vi nikket og sov så godt vi kunde.

I Luleå møtte mottagelseskomiteen op og innkvarteringen blev hurtig og greit avviklet.

Kl. 18 åpnet møtet med høgtidstale av Betel kapellet med velkomsttale av statsfuldmektiges ordfører.

— Tenk om også vi kunde begynne våre møter med velkomsthilsen av de respektive byers ordførere. — Høgtidstale av pastor G. Sundström. Han holdt en manende og kraftig avholdstale. Ved siden herav kor-sang og musikk. Så «gemensam marsch til Hembygdsforeningens friluftrestaurant», hvor aftensmat servertes.

Mandag åpnet møtet kl. 9. Det som da vakte min oppmerksomhet

var at det på styrets og gjestenes bord og forryrig ellers i salen var utlagt aviser hvor referat av gårsdagens forhandlinger pranget på første side med meget uthevet overskrift. Likedan tirsdag morgen av mandagens forhandlinger. —

Bør ikke også vi komme dithen?

Åpningen gikk greit og raskt og den allesteds nærværende Glas var stadig i virksomhet med sitt filmapparat og tok bilder av formannen, dirigentene, gjestene og hele forsamlingen. Møtet artet sig denne gang særlig «lungt». Det var praktisk talt ingen diskusjon og det er ikke almindelig på disse møter.

Møtet varte fra kl. 9 til 11 og på den tid var åpningen, valg av de forskjellige komitéer, årsberetning og regnskap for forbundet og tidningen ekspedert.

Om eftermiddagen bussferd til Sunderbyen med ophold i gammelstaden. Her besø vi en eldgammel kirke og det som ved siden herav vakte oppmerksomhet var en hel del små huser plassert rundt kirken. Det opplystes at de aller fleste av sogneboerne hadde flere dagsreiser for å komme til kirken. Enhver litt stor gård hadde derfor anskaffet sig et sådant lite hus som de holdt til i under sitt kirkebesøk, og dette kunde da vare i flere dager. Det var ca. 500 sådanne hus ved denne kirke. Nu har naturligvis dette med de bedre veier og kommunikasjonsmidler bedret sig en hel del, men husene er fremdeles i bruk.

I Sunderbyen var det en høiskole og her var der foredrag med lysbilleder av rektor Hallbræk om Nordbotten. Han nevnte bl. a. at Norrland utgjorde en fjerdedel av Sverige og at Skåne f. eks. kun var en 22de del av Norrland. Dette stusset nok de fleste over, for det er med svenskene og Norrland som det er med oss og Nord-Norge — vi har som regel ingen anelse om hvilke ke avstander det her gjelder. Men rektoren føide til, at Norrland er meget sparsomt befolket, idet det kun er 2 mennesker pr. kv.km.

Han omtalte videre hvilke gjenvordigheter denne skole under disse omstendigheter hadde hatt for å få den fornødne tilslutning. Skolen har imidlertid nu eksistert i 40 år og nu er den ovenpå. Den er nå som regel besøkt av ca. 130 elever om vinteren og ca. 30 om sommeren. Belegget består av norrbotninger, finner og lapper.

Han nevnte som en kuriositet *at hele skolens lærerpersonale i alle år har vært inniskrevne avholdsfolk.* Dette mente han hadde

hatt veldig betydning for nykterhetsbevegelsen på disse kanter og det har han visseilig rett i.

Tenk om lærerstanden ved alle skoler var totalister, hvilken betydning det vilde ha for saken.

Om aftenen en meget stilig supé i skolens festivitetslokale.

(Forts.)

Bestillinger på juleheftet

er alt begynt å komme. Den første fikk vi fra *Avd. 6, Stavanger*, som vil ha 200 eksemplarer. Det var en god begynnelse, og dagen efter kom Avd. 1, Oslo, og like efter Avd. 4, Hamar. Neste måned har vi sikkert bestillinger fra alle avdelinger, da vel de fleste enda ikke har hatt møte og behandlet saken.

Foreløpig ser listen over avdelingenes bestilling slik ut:

Avd. 1	300 (Foreløpig bestilling)
«	2
«	3
«	4
«	5
«	6
«	7
«	8
«	9
«	10
«	11
«	12
«	13
«	14
«	15
«	18
«	19
«	20

Tils. 850

Vi minner om at bestillingene sendes Ole Berntsen, Stupninggaten 16, Oslo.

Rettelse.

I referatet av telegrammer til landsmøtet er der immsneket sig en feil i det fra Bielland. Det skal lyde:

And fra Wergeland og Krag ønskes alle hver en dag.

Møtereferater

Avdeling 1

holdt sitt møte den 31. agust i Key-sers gate 1. Der var fremmøtt 17 medlemmer og 1 besøkende. Møtet blev åpnet av formannen, herr Speismark, som ønsket de fremmøtte velkommen, hvorefter han refererte innmeldelse av pussar Fritz Olsen. Da herr Olsen var til stede blev han ønsket velkommen til N. J. A. Protokollen fra siste møte blev oplest og godkjent. Formannen refererte 3 skrivelser fra forbundsstyret og 1 fra Avholdsfolkets fellesvalg. Møtet kunde ikke godkjenne punkt 4 i forbundsstyrets cir-

kulære, men besluttet å selge til medlemmer og utenforstående 300 eksemplarer av julenummeret, likeledes besluttet møtet å anmode forbundsstyret om å melde Avdeling 1 inn som medlem i Nasjonalforeningen mot tuberkulosen.

Fru Emilie Jacobsen overrakte på kvinneforenings vegne kr. 30.70, som var overskudd fra noen småutlodninger. Herr H. G. Hansen hilste fra Avdeling 11 og omtalte arbeidet i sin avdeling. Derefter foretokes trekning på de av arrangementskomiteén utloddede 5 gjenstander med sådant utfall:

1. gevinst tilfalt	Lodd nr. 786
2. »	» » » 1179
3. »	» » » 653
4. »	» » » 277
5. »	» » » 1616

Referent.

Avdeling 3

avholdt medlemsmøte den 2. septbr. 1936. Formannen ønsket vel møtt og uttalte håpet om at det nu påbegynte avsnitt av arbeidsåret måtte bringe avdelingen fremgang og at han tok det som et godt varsel at det møtte så meget ungdom på dette møte.

Programkomiteéns forslag blev oplest og vedtatt. Holm omtalte deretter kameratmøtet i Oslo og fremholdt at dette var et meget vellykket stjerne.

Næste post var referat fra landsmøtet. Christoffersen fortalte en del om arrangementet og de beslutninger som blev fattet. De mottatte skrivelser angående juleheftet blev oplest, og man enedes om å motta 200 eksemplarer til salg og påta sig innkreving av medlemmenes avgift for heftet. Som komité til å tegne annonser valgte: J. Hannvold, A. Andersen og O. Ryen. Etter bevertningen leste redaktøren «Signalklokken», som hadde meget godt stoff.

Et forslag om å sette i gang en utlodning blev behandlet, og i den anledning valgte følgende til finanskomité: fru Eriksen, fru Nilson, fru Andersen, Boye, Hulbak, og Reutersrud. Eventuelt: Form. overrakte forbundets merke til E. Frise, som møtte for første gang. Ryen overbragte en takk for den oppmerksomhet som var utvist under hans sykdom. Holm overbragte avd. en takk fra K. Thorngersen for den oppmerksomhet som var utvist i anledning hans 70 års dag.

Formannen avsluttet derefter med en takk for fremmøtet. Til stede var 22 medlemmer.

Sekretæren.

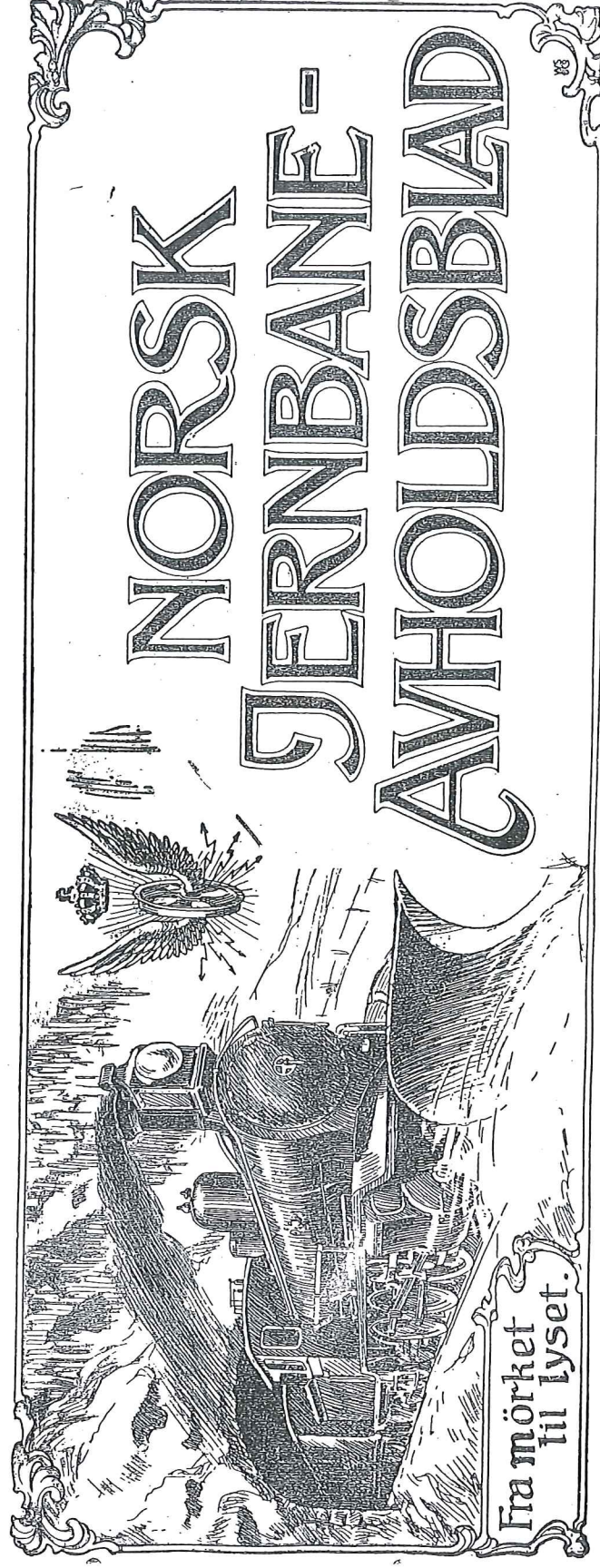
Avdeling 13

hadde innbudt til fellesmøte i «Concordia» lokale, Lillestrøm, den 12te august. Der møtte medlemmer fra Avd. 1, 5 og 18.

Da formannen var fraværende blev møtet ledet av varaform. O. Wibeck, som ønsket de fremmøtte velkommen og opplyste at der ikke var noget særlig på programmet, men håpet alle vilde hygge sig i et kameratslig samvær. Da heller ikke sekretæren var til stede blev E. Berntsen anmodet om å fungere.

Ref. skrivelse fra Avd. 5 med innbydelse til fellesmøte i Vardehytta ved Kongsvinger den 16de august. Bagli anbefalte møtet og ønsket oss alle velkommen til Kongsvinger.

Ref. skrivelse fra komiteén for ka-

NORSK JERNBANE- AVHOLDSBLAD

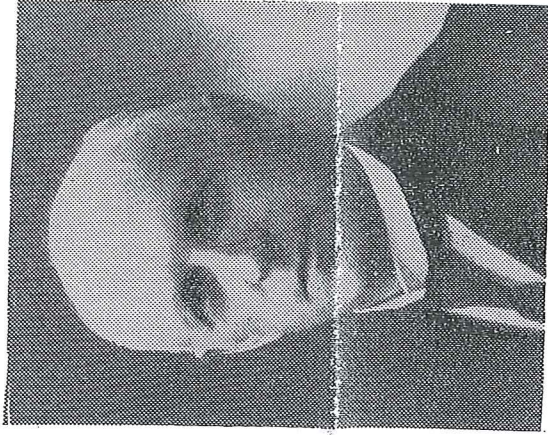
Fra mørket
til lyset.

Utgitt av Norsk Jernbane-Avholdsforbund.

Utkommer i Oslo 1 gang hver måned.

Nr. 9	Abonnementspris kr. 2,00 pr. år, 50 øre pr. kvartal. — Abonnement tegnes ved alle landets postanstalter	September 1936	Annonser inntas og beregnes efter særskilt overenskomst

30. årg.

Amund Amundsen.

Avdelingene 1, 3, 13 og 18 av N. J. A. hadde innbudt en del grenseavdelinger av J. H. F. (Sverige) til kameratmøte i Oslo søndag 30. august. Der møtte ialt 54 svenske kamerater fra forskjellige avdelinger, bl. a. fra Ørebro, Kristinehamn m. v. Fra Stockholm var J. H. F.s viceformann herr *Weberg* til stede og fra Danmark herr *Parup* fra Jylland. Fra norsk side møtte ca. 80 medlemmer fra forskjellige

Del norsk-svenske møte blev et nordisk møte.

140 deltagere fra Danmark, Norge og Sverige.

avdelinger, så møtet talte noget svenske og danske nasjonalsang blev sunget. Derefter bød han forsamlingen velkommen til bords.

På Østbanestasjonen var mange norske møtt ved utenlandsstogets ankomst kl. 10,30 for å ønske de svenske gjester velkommen til Norge. Herfra bar det i flokk og følge til Møllergaten 38, hvor arrangementskomitéens formann herr H. Jacobsen i en anslående tale ønsket de utenlandske gjester og øvrige velkommen. Derefter presenterte han for forsamlingen herr *Weberg* fra Stockholm, herr *Parup*, Danmark, herr *Gerhard Larsson*, Kristinehamn, Amundsen, Oslo, Holm, Drammen og *Somdalen*, *Stabekk*. Ved presentasjonen hilste forsamlingen de utenlandske gjester med livlig håndklapp, hvorefter den

svenske og danske nasjonalsang blev sunget. Derefter bød han forsamlingen velkommen til bords.

Efter frokosten minner N. J. A.s formann herr Amundsen om to menn, som siden kameratmøtet i Karlstad ifjor hadde nedlagt sitt virke. Det var John Fredriksson fra Ørebro og Ludv. Jacobsen fra Trondheim, som begge hadde nedlagt et betydningsfullt arbeide innen avholdsbevegelsen, og han sier noen gode ord om deres liv og virke, hvorefter han lyser fred over deres minne. Så sier han noen ord om kameratmøtene; de fremmer samhörigheten og styrker og bevarer det gode forhold mellem svensker og nordmenn. Vi var 53 stykker i Karlstad ifjor, nu kommer

Bernt Somdalen.

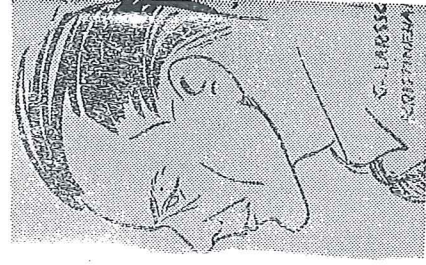
det enda flere svensker hit til oss, og takk skal dere ha for det, og han ønsket videre at kameratmøtene måtte fortsette å danne et fast ledd i jernbaneavholdsarbeidet på begge sider av grensen. Til slutt ber han de svenske gjester ta de norske søstres og brødres hilsen med tilbake til sitt hjemland. Derefter sier han noen ord til *Parup*, hils de danske venner fra Norge. Broen over stredet er snart ferdig,

Fra et møte mellem de tre skandinaviske broderforbund. Nr. 2 fra høire *Karterud*, nr. 3 *Parup*, Danmark og for bordenden *Cederborg* Sverige.

Weberg. Stockholm.

G. Larsson, Kristinehamn.